

«Si torno a competir, no al mateix nivell que abans, encara ho faré amb ganes»

ENTREVISTA. Meritxell Calduch ha estat campiona d'Espanya absoluta dels 10.000 metres. Ha guanyat diversos campionats de cros per equips amb el FC Barcelona i també ha guanyat les curses del Corte Inglés i de la Mercat.

Del 2002 al 2012 va ser tècnica d'esports a l'Ajuntament de Manresa, des d'on va promoure l'atletisme a les escoles. Mestra especialitzada en educació física per la UAB el 1999, actualment és professora al col·legi La Salle Manresa.

Inicialment practicaves natació?

Sí, per obligació. Com als meus germans més grans, els meus pares em van portar a la piscina i al principi m'agradava, però després se'm feia dur llevar-me cada dia a les sis del matí, veure aquell coi de ratlla i fer la gran pallissa. Vaig veure que no era el que volia fer. L'entrenador Pere Estefanell em va dir que en l'esport no faria mai res, perquè no era prou sacrificada. Un any després, quan va veure que havia quedat campiona de Catalunya en atletisme i anava als campionats d'Espanya, em va reconèixer que s'havia equivocat.

D'on surt el teu interès per l'atletisme?

Del cros escolar, que es potenciava molt al col·legi Oms i de Prat. Llavors se'n feien sis, durant la temporada tardor-hivern, mentre que ara se'n fan pràcticament cada setmana. Vaig participar en els cros comarcal, provincial i després de Catalunya, on vaig començar a destacar i vaig descobrir que realment m'agradava córrer. Així que a partir dels tretze o catorze anys decideixo dedicar-me exclusivament a l'atletisme i de seguida faig podis catalans en les categories de cadet i júnior i em quedo a les portes del podi en les competicions d'àmbit estatal.

Quan es produeix el salt en la teva carrera d'atleta?

En la categoria promesa, quan ja tinc 22 anys. Guanyo tres medalles, dues d'or i una de bronze, amb què em vaig classificar per al mundial absolut de cros que es va disputar a Vilamoura, a l'Algarve portuguès, i també aquell mateix any al mundial universitari de Jena (Alemanya), on vam quedar terceres per països.

Les lesions frenen la teva progressió?

Sí, ja als 16 anys en vaig tenir alguna, però la primera lesió greu va ser el 2003, quan tenia 25 anys, en què vaig tenir una fractura per estrès al calcani i ja em van diagnosticar un principi d'osteoporosi. A partir d'aquell moment he d'aprendre a córrer amb les lesions i a compaginar la feina amb la competició.

Quan tornes a competir?

El 2005, quan fitxo pel Fila Team, després de guanyar diverses curses en l'àmbit català i algunes

en ruta. Els responsables de Fila Team aposten per mi esportivament i econòmicament, i decideixo anar-me'n del Club Atlètic Manresa. Al cap d'un any em ve a buscar el Fútbol Club Barcelona, on assolim diversos campionats d'Espanya per equips que ens permeten disputar la Copa d'Europa de cros. El 2009 aconseguixo ser campiona d'Espanya absoluta dels 10.000 metres i sóc tercera al campionat espanyol dels 10 quilòmetres en ruta, com a única participant que no m'hi dedico professionalment. He malviscut de l'atletisme. El Barça tan sols em donava 6.000 euros i en cas de lesió, no cobrava res.

Després del naixement del teu fill, els resultats esportius són positius?

I tant! Durant el 2010 i el 2011 obtenim uns bons resultats, com al Campionat d'Espanya de Cros per equips, i individualment guanyo les curses populars del Corte Inglés i la Mercè. Aquest moment dura fins a finals del 2012, en què uns problemes greus del genoll em fan passar pel quiròfan. Estic tot un any sense poder córrer i quan em decideixo a tornar el meu club, New Balance Team, em diu que no em pot renovar. El 2014 fitxo pel Club Montornès. Ja no recupero el nivell, però durant dos anys seguits aconseguixo guanyar la cursa de la Dona, faig podi a la del Corte Inglés i guanyo la cursa de la Mercè. El setembre del 2014 fitxo novament pel Club Atlètic Manresa amb la intenció d'ajudar l'equip de cros i a la lliga de la Divisió d'Honor en pista, però el genoll em torna a dir prou i no puc competir.

Així doncs, una nova operació?

Sí, l'abril del 2015 em van tornar a operar, em van treure un tros de ròtula del genoll i ara estic en procés de recuperació. Tot i que el futur és incert, la meua idea és córrer com a necessitat vital de la meua vida. Competir queda en "stand by", però encara espero gaudir del fet de córrer.

La teua idea és continuar-hi, doncs?

Sí. No sé a quin nivell ni com, però córrer forma part de la meua vida. El que tinc clar és que no faré tasques de gestió. A més de conciliar la vida laboral amb la familiar, també necessito una estona d'oci per a mi, és a dir, el meu espai personal. He de poder recuperar aquesta part. Un altre s'estarà al sofà de casa, però jo sóc activa i vull continuar fent esport. Tinc clares les prioritats i sempre m'he considerat una atleta no professional que ha competit a nivell dels professionals. Als 37 anys ja no puc recuperar el nivell dels 20, i per tant, ja no puc tornar al nivell de competició d'abans, tot i que ha baixat tant el nivell esportiu que, si torno, encara ho faré amb ganes, perquè malauradament no puja nova gent amb força.

Què cal fer per millorar el nivell del jovent actual?

Els cal esperit de sacrifici. Tothom es queixa que de seguida es cansen. Precisament, cansar-se és bo per arribar a qualsevol meta. Les coses no les regala ningú, però malauradament estem en una societat que sembla que t'ho han de donar tot fet.

Com entres de tècnica d'esports a l'Ajuntament de Manresa?

Vaig entrar-hi quan era regidor d'Esports Pepe Empez, que em va proposar fer unes proves mitjançant les quals obtenies una plaça definitiva.

En què consistia la feina?

Promocionava l'atletisme a les escoles de Manresa i comarca. Normalment venien a l'estadi d'atletisme del Congost dins l'horari escolar i en alguns casos anava jo a les escoles. El programa va tenir molt èxit. Es tractava d'introduir l'atletisme a les escoles, tot ensenyant als nens les diferents disciplines esportives tant teòriques com pràctiques. L'objectiu era que els alumnes coneguessin altres esports que no fossin el futbol i el bàsquet. Així, inicialment es va fer gimnàstica esportiva i atletisme, i després s'hi van afegir el beisbol, el rugbi i el judo. Sempre dins de l'horari escolar, de tal manera que l'activitat era obligatòria, ja que formava part de la matèria pedagògica de l'escola, si prèviament s'hi havia apuntat.

Com vas viure el teu acomiadament?

No m'ho esperava i penso que ni jo ni les altres nou persones acomiadades hem estat la solució dels problemes econòmics de l'Ajuntament. Vaig enviar un missatge tant a Valentí Junyent com a Sílvia Saura, on els demanava explicacions, però a dia d'avui encara no he obtingut resposta. Sé que un peó de manteniment es va queixar i el van haver de readmetre, tot i que posteriorment l'Ajuntament ho va recórrer, però no sé com ha acabat el tema. Curiosament, a Esports encara hi ha una persona amb un simple contracte de serveis, a qui han mantingut la plaça. La meua plaça l'ocupa una persona que continua en actiu i mai no s'ha deixat de fer el servei.

Davant d'aquest fet, quin va ser el paper dels sindicats i d'ERC?

Molt decebedor. Els sindicats a l'hora de la veritat no ens van ajudar gens, i ERC com a partit polític també va callar.

Quina és la teua posició davant l'actual procés per la independència?

Vaig ser un dels deu esportistes escollits per participar en el punter de la Via Lliure del passat 11 de Setembre a Barcelona, juntament amb la també manresana Jael Freixenet, a més a més de diversos voluntaris. Van ser 43 minuts en què pràcticament caminàvem a un ritme ràpid i al llarg del recorregut ens anàvem rellevant entre nosaltres. Va ser una jornada històrica. També he participat en la campanya Guanyarem, per donar suport a l'esport català.

Com valores el paper de la CUP després dels resultats del 27-S?

Són com un gra al cul. Sempre han deixat clar que no els interessa entrar al govern. M'esperava més volts de Junts pel Sí, però ara cal seguir el full de ruta, perquè en qualsevol cas no es poden tirar enrere. Ara els partits independentistes han de prioritzar el que vol el país i no els seus interessos particulars. La gent ens hem fet sentir i els polítics ja saben el que volem, així que depèn d'ells. Personalment jo tampoc no hauria fet el tracte que ERC ha fet amb Convergència de cara a les municipals de Manresa, perquè els donem la llibertat per governar a canvi de res. Ara ERC representa que és a l'oposició, però els dona suport.

Quin record et queda de la teua etapa a l'escola Sant Jordi de Fonollosa?

Molt bo. Van ser els meus inicis seriosos en el món laboral, en una escola rural on em van tractar molt bé, ja que va coincidir amb l'any en què vaig participar en el mundial d'atletisme. Recordo que no em van posar cap problema perquè aquella setmana no anés a treballar i els nens amb qui feia psicomotricitat estaven molt contents i orgullosos. Va ser una bona experiència.

Com vas entrar a La Salle?

Vaig entrar-hi a mitja jornada l'any 2006, perquè tenia una altra mitja jornada a l'Ajuntament. Vaig poder tenir uns horaris per compaginar les dues feines, en l'època del director Francesc Anton. Feia gimnàstica als nens de primària de 6 a 12 anys. O millor, se n'ha de dir educació física, perquè s'educa físicament el cos.

De l'educació física dictatorial hem passat ara a l'altre extrem?

Sense cap mena de dubte. Cada dia abans de començar la classe tinc una sèrie de notes que em vénen a dir: "el meu fill no pot fer educació física perquè està constipat"; "ella decidirà què pot fer i què no pot fer"; "avui que no faci educació física perquè diu que li fa mal el peu"... Les tinc totes guardades i cada dia és igual. Doncs, molt bé, si la mama diu que no en pots fer, no en fas. Si la situació s'allarga demano un certificat mèdic, però sovint el pediatre també el fa sense cap problema. Ara tinc el cas d'una alumna que no vol fer educació física perquè té asma. Doncs precisament per obrir les vies respiratòries hauria de fer exercici. Acabo callant, perquè per a molts educadors l'educació física està considerada encara una "maria".

Com en valors l'evolució?

Positivament. És bo que s'hagi passat del concepte de gimnàstica al d'educació física. Dins de La Salle, l'educació en l'esport té en compte tota una sèrie de valors i es dona molta importància al treball cooperatiu, amb l'esforç, la perseverança i el compromís.

Quina és la ràtio ideal d'alumnes i quina en teniu vosaltres?

Actualment tinc classes de primària d'entre 25 i 30 alumnes, quan l'ideal seria de 20. La ràtio la tenim tallada a 30. No és un inconvenient greu, perquè quan jo estudiava era de 40. El tipus d'alumnat també ha anat canviant al llarg dels anys. Ara sembla que se l'hagi de protegir, i en molts casos l'hem de reeducar perquè moltes coses que s'haurien de fer a casa les acabem fent a l'escola. També perdem molt temps en discussions de grup en plena classe.

Fas alguna altra assignatura?

Aquest és el tercer curs que també sóc mestra de castellà, de primer i segon de primària. És una nova experiència que m'agrada molt i m'enriqueix, perquè veig com actuen diferent els alumnes dins i fora de l'aula. A dins, el nen ha d'estar assegut, més quiet i establir molta més conversa, mentre que a fora, com que és una assignatura més lúdica, s'obren molt més i t'expliquen la vida i miracles. Participen més que no pas a l'aula, on se'ls ha d'insistir molt.

Com portes el tema de Facebook?

Fatal. L'altre dia una mare es queixava que la seva filla de 13 anys tenia problemes a Facebook. El primer que li vaig dir és que no es pot tenir fins a partir dels 16 anys. Si li permetes tenir-lo, sigues responsable. Hi ha empresaris manresans que no veuen mai els fills, però això sí, tenen tots els avenços tecnològics. De què els serveix? Del fill dels Presseguer me'n recordaré tota la vida: un dia el vaig veure tan fet caldo que li vaig fer una abraçada i el nen no se'm desenganxava! Li faltava amor i afecte, encara que els pares tinguin tots els calés del món.

Has detectat altres problemes?

Sí. Penso que els pares no han de cedir a tot el que els demanen els nens. Puc assegurar que hi ha nens de 6 i 7 anys que manen a casa seva. A La Salle, dos nanos van rebentar les quatre rodes del cotxe d'una mare. Al principi no se sabia qui havia sigut, però es van fer tant el fatxenda que ho van explicar als altres. Els pares d'un dels nois, molt avergonyits, van dir que pagarien les rodes i que admetien l'expulsió durant una setmana del seu fill, però els altres pares van dir que no tenien per què pagar les rodes i només estaven preocupats pel que passaria amb aquella assignatura i amb la mestra, quan el seu fill tornés. Com ho poden defensar?

I què passa amb la competitivitat?

És un altre problema de l'educació actual. Saps quants pares em demanen com és que no li poso un excel·lent al seu fill? Ara hi ha un nen de sis anys que juga molt bé a bàsquet. Li vaig haver d'explicar al pare que l'assignatura es diu educació física, que inclou un bon comportament que no té. També li vaig dir que en tota la meua vida acadèmica potser he tret cinc o sis excel·lents, i em sembla que no m'ha anat pas tan malament. Tal com està la societat avui dia, un suficient o un bé ja no es posen pràcticament mai, i tampoc no és això.

El perfil

Meritxell Calduch Prat neix a Manresa el 10 de setembre de 1978. De pares manresans, Josep i Maria. Ell, ara jubilat, havia treballat com a delineant a Mecánicas Ragón. La mare encara treballa a la fàbrica de cintes Byetsa. Té dos germans, el Jordi i la Mònica, que fan de mestres. Comença a la guarderia Picarol i després passa a La Culla i a l'Oms i de Prat, on s'estarà fins al vuitè de bàsica. A l'institut Lluís de Peguera fa l'ESO i després l'Ensenyament Secundari Postobligatori. Del 1996 al 1999 estudia Magisteri a la Universitat Autònoma i s'especialitza en Educació Física. Des de ben petita i fins als 14 anys participa en els cursos de natació del Club Natació Manresa, amb professors com Pere Estefanell o Francesc Valverde. Dels 12 als 14 entrena matí i tarda i es lleva a les 6 del matí. Comença com a nedadora d'estils, esquena i crol, i és més velocista que fondista. Alguns dels seus registres ressalten al Bages. Però els bons resultats de veritat comencen a ser realitat en el cros escolar. Entra al Club Atlètic Manresa (CAM) el setembre de 1992 i entrena tres cops a la setmana, més endavant cinc i després tots els dies. De seguida forma part del grup de cadets del CAM I, l'entrena Joan Leonart, que la selecciona, i aviat és fondista. Amb 16 anys fa de monitora d'atletisme i treballa amb un grup de nens entre 6 i 8 anys que aprenen l'atletisme mitjançant el joc. Mentrestant ella s'entrena sempre a Manresa, sovint sola per motius d'horaris, que ha de compaginar amb la feina. Al llarg de la seva carrera com a atleta anys ha estat, del 1992 a 2004, al Club Atlètic Manresa; el 2005 passa al Fila Team; del 2006 a la temporada 2011-12, al Futbol Club Barcelona; la temporada 2012-13 fitxa pel New Balance Team; el 2014, pel Club Atletisme Montornès i la temporada passada torna al Club Atlètic Manresa.

Comença a exercir de mestra a l'Escola Sant Jordi de Fonollosa quan tenia 20 anys, on es dedica a les activitats extraescolars i als menjadors, entre el 1999 i el 2002. El 2003 la seva doctora de confiança, Carme Comellas, del Cimetir li diagnostica un principi d'osteoporosi. Del setembre del 2002 al gener del 2013 compagina l'atletisme amb la feina de tècnica d'esports de l'Ajuntament de Manresa, especialista en atletisme i en les colònies d'estiu. A partir del 2006 també comença a treballar com a mestra d'Educació Física a La Salle a mitja jornada i actualment només treballa en aquest centre concertat. Políticament independent, accepta presentar-se a les eleccions municipals per les llistes d'ERC, partit al qual sempre ha donat suport. Però quan el 2006 Ramon Fontdevila deixa el càrrec de regidor de Cultura ella renuncia a ser regidora, perquè considera que és tècnica, però no política. Exactament el mateix li ha passat als darreres eleccions municipals, quan era número 8 a la llista i davant la renúncia de Pere Culell també va tornar a renunciar al càrrec. El 2010 té el seu primer fill, Biel, amb el seu company Ramon Camps, fotògraf i atleta. El 7 de gener del 2013 és acomiadada de l'Ajuntament juntament amb nou persones més. Dóna

suport a la campanya Guanyarem de l'esport català i participa com a esportista voluntària al capdavant del punter de la Via Lliure de l'11 de setembre d'aquest 2015.